

ሐድነትና ኣጠናኺርና ንቅድሚት ንመርሽ

ሲ.ዲ.ድ መሐመድ 02-12-18

ኣብ ቀርኒ ኣፍሪቃ ከባቢ ቀይሕ ባሕሪ ካብ ዝተፈለለያ ሃገራት ተኣኻኺቡ ዘሎ ወትሃደር ኣብ 'ቲ ከባቢ ዝልዓለ ስግኣት ይፈጥር ከምዘሎ ተንተንቲ ሰላምን ፀጥታን ይገልፁ ኣለዉ። እቲ ኣብ የመን ዝካየድ ዘሎ ናይ መንግስታት ኢራንን ሱዳንን ናይ ኢድ ኣእታውነት ዘለዎን ዛጊድ መዕለቢ ዘይተረኽበሉን ደማዊ ኩናት ንጂኦፖለቲካ ዞባ ቀይሕ ባሕሪ ብሓፈሻ ከዓ ንዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ ብኣሉታ ከምዝጸለዎ እዮም ተንተንቲ ዝገልጹ ዘለዉ። ብፍላይ ወትሃደራት ሱዳን ናይ ኢድ ኣእታውነት ኣብ 'ቲ ከባቢ ምስፋሮም ንመንግስቲ ኤርትራ ዝልዓለ ቁጠባውን ንጥታውን ድጋፍ የምዕኡሉ ከምዘሎ እቶም ሙሁራን ይገልጹ።

መንግስቲ ኤርትራ ነቲ ካብ ዝተፈለለያ ሃገራት ዝወሕዘሉ ዘሎ ገንዘባውን ንጥታውን ሓገዝ ን ጸረ ሰላምን ራዕዳውያን ሓይልታትን ኣብ ምውዳብ፣ ኣብ ምስልጣንን ኣብ ምዕጣቕን ከምዘውዕሎ ምንም ዘማእትእ ጉዳይ ኣይኮነን። በዚ ከዓ እቲ ብኣዕናዊን ዘራጊን ተግባራቲ ካብ ማሕበረሰብ ዓለም ተነጺሉ ዘሎ ስርዓት ዳግም ዓቕሚ ፈጠሩ ግብረ ራዕዳዊ ተግባሩ ብዝተጠናኸረ መልክዑ ንምፍጻም ከምዘኸእሉ እቶም ሙሁራት ዘለዎም ስግኣት ይገልፁ።

ስርዓት ኢሳያስ ካብተን ኣብ ቀይሕ ባሕሪ ኤርትራ ወትሃደራትን ኣስፊረን ዘለዎ ሃገራት ዝረኽቦ ዶላርን ካልእ ድጋፍን ብምጥቃም ኣንጻር ሰላም፣ ድሕንነትን ልምዓትን ሃገራትን ህዝብታትን ቀርኒ ኣፍሪቃ ብፍላይ ድማ ኣብ ምዕንቃፍ ልምዓትን ምዝራግ ሰላምን ኢትዮጵያ ከምዘውዕሎ ዘማእትእ ጉዳይ ኣይኮነን።

ብተወሳኺ እቲ ኣንጻር ሰላምን ሐድነትን ዘባና ዝንቀሳቀስ ዘሎ መንግስቲ ኤርትራ ብተመሳሳሊ መንገዲ ምስ ምስሪ ዝነበሮ ቁጠባዊ ምትሕግግዝን ዲፕሎማሲያዊ ርክብን ናብ ዝልዓለ ደረጃ ንምስግጋር ይሰርሕ ከምዘሎ እቲ ወድዓዊ ኩነታት የመለኽት። ኣብዚ ቀረባ እዋን ፕረዚዳንት እቲ ሃገር ኢሳያስ ኣፈወርቂ ምስ ቴሌቪዥን ሃገሩ ኣብዘካየዶ ቃለመጻኢት ንምስፍር ወትሃደራት ምስሪ ኣብ ኤርትራ ጠሚቱ ንዝቐረበሉ ሕቶ እንትምልስ "እቲ ዝጋዋሕ ዘሎ ሓበሬታ ናይ ፀላእቲ ፅውፅዎይ' ምበር ኣብ ኤርትራ ዝሰፈረ ወትሃደር ምስሪ የለን " ከብል ዓይኑ ብጨው ሓፂቡ ነቲ ወድዓዊ ሓቂ ዝኸከድ መልሲ ሂቡ እዩ። እቲ ዘሃቦ መልሲ ዓዕዳ ሕሶት ከምዝኸነ፤ የግዳስ እቲ ኣብ ባይታ ዘሎ ሓቂ ከምዘርእዮ ወትሃደራት ምስሪ ኣብ ኤርትራ ሰፊሮም ከምዘለዉ እዩ። ቅድም ከብል ዓበይቲ ማዕኸናት ዜና ዓለም ከይተረፉ ምስሪ ወትሃደራታ ኣብ ኤርትራ ከምዘሰፈረት ፀብባቢን ከምዝነበራ ዝዝከር እዩ።

ፕረዚዳንት ቱርኪ ኣብ ሱዳን ዑደት ኣብዘካየዱሉ እዋን ቱርኪ ወትሃደራታ ኣብ ሱዳን ንምስፍር መራሕቲ ክልቲኣን ሃገራት ኣብ ስምምዕ ከምዝበጽሑ ይፍለጥ። ድሕሪ እዚ ብተግባር ቱርኪ ዝተቐጠዐት ምስሪ ወትሃደራታ ብህጹጽ ኣብ ኤርትራ ክሰፍሩ ከምዝገበረት ዓለምለኽ ማዕኸናት ዜና ዝጸብጸብኦ ጉዳይ ኮይኑ እናሃለወ ኢሳያስ ኣፈወርቂ "ጽውጽዎይ እዩ" ብዝብል ነቲ ሓቂ ምኽሓዱ ካብቲ ንዓመታት ክሰርሓሉ ዝጸንሐ ናይ ሕሶትን ምድንጋርን ባህሪኡ ከምዘይወጸ ዘርእ እዩ። ይኹን' ምበር ወትሃደራት ምስሪ ኣብ መሬት ኤርትራ ዓሪጾም ከምዘለዉ ጽውጽዎይ ዘይኮነስ ጸሓይ ዝወቕዖን መላእ ዓለም ዝፈለጦን ሓቂ ካብ ዝኸውን ውዲሉ ዝሓደረ ጉዳይ እዩ።

መንግስቲ ኤርትራ ኣብ ኢትዮጵያ ንዝዓሰለ ሰላምን ምርግጋዕን ንምዝራግን ኣብቶም ዝሓለፉ ክልተ ዓሰርተታት ዓመታት ንዝተመዘገበ በዓል ክልተ ኣሃዝ ቁጠባዊ ዕቤት ንምትዕንቓፍ ዘይፈንቀሎ እምኒ ከምዘየለ ካብ ማሕበረሰብ ዓለም ዝተኸነወለ ኣይኮነን።

ካብ ቀረባ እዋን ጀሚሩ ድማ ካብተን ወትሃደራተን ኣብ ኤርትራ ዘስፈራ ሃገራት ብዝረኸቦ ዶላር ተሓጊዙ ነቲ ኣብ ኢትዮጵያ ብሓፈሻ ከዓ ኣብ ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ ብቐጻልነት ክፍጽሞ ዝጸንሐ ተጻብኦን ክኣልሞ ዝጸንሐ ውዲትን ኣጠናኺሩ ከምዝቐጸለሉ ንጻት / ኳ ዘጠራጥር ኣይኮነን።

መንግስቲ ኤርትራ ኣብ ዝተፈላለዩ እዋናት ኣሸበርቲ እናልኣኸ ኣብ ልዕሊ ህዝብን መንግስትን ኢትዮጵያ ፈተነታት ራዕዲ ክፍጽም ጸኒሑ እዩ። ይኹን' ምበር ህዝብን መንግስትን ኢትዮጵያ ንሰላምም ብዝሃብዎ ልዑል ትኹረት ንዝተፈነውዎም ፈተናታት ራዕዲ ሸቶኦም ከይወቕፁ ኣፈሺለምዎም እዮም።

ንኣብነት ኣብ ተኸዘ፣ ኣብ ኣዲስ ኣበባን ካልኦት ከባብታትን ዘዋፈሮም ጸረ -ሰላም ሓይልታት ንዝወጠንዎም ተግባራት ራዕዲ ሸቶኦም ከይወቕፁ ክፍሸሉ ኪኢሎም እዮም። በዚ ከዓ እቲ ሰርዓት ንኢትዮጵያ ንምህዋኽን ንልምዓታ ንምዕንቃፍን ዝሓንጸጸ ትልሚ እናተቐለለን እናተፈሸለን ብምኽዳ ኢትዮጵያ ዘትኣማምን ሰላም ፣ ዝዓሰላን ቅልጡፍ ቁጣባዊ ዕቤት ን ዝምዝገበላ ሃገር ክትከውን በቐዓ ኣላ።

ሕዚ ' ውን ህዝቢ ኢትዮጵያ ብውሽጣውን ግዳማውን ተጻብኦታት ከይተዳኸሙሰላሙን ሓድነቱን እናጠናኸረ ንቕድሚት ክምርሽ ይግባእ። ፡ ዘተኣማምን ሰላም ዝዓሰ ለላ፣ ዲሞክራሲያዊትን ምዕብልትን ኢትዮጵያ ንምህናጽ ኣብዝገበር ኩለመዳያዊ ጸዕሪ እጃም ኩሉ ኢትዮጵያዊ ልዑል ክኸውን ኣለዎ። ኢትዮጵያውያን ብዓሌት፣ ብሃይማኖት፣ ብፖለቲካን ከባቢን እንክይተፈላለዩ በቢግዜኦ ንዝእለሙሎም ሸሪሕታት ጸላእቲ እናፈሸሉ፤ ንህዳሰ ሃገሮም ጋህዲ ኣብ ምግባር ብሓድነትን ርሱን ፍቕሪ ሃገርን ከለዓሉ ይግባእ።